

Akcinė bendrovė ORLEN Baltics Retail

**Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai
Akcinės bendrovės ORLEN Baltics Retail
degalinių tinklo rangovams**

1. Įvadas

Akcinė Bendrovė ORLEN Baltics Retail (toliau – Bendrovė) priskiriama prie potencialiai pavojingų objektų, galimų avarijų atvejais galinčių sukelti ypač didelį pavojų darbuotojams, gyventojams ir aplinkai.

Pagrindinė Bendrovės veiklos sritis yra mažmeninė prekyba naftos produktais.

Šioje instrukcijoje pateikti pagrindiniai rangovinėms organizacijoms, pagal pasirašytas sutartis su Bendrove atliekančioms statybos, remonto, įrenginių priežiūros ir kitus rangos darbus Bendrovės teritorijoje ir / ar teikiančioms paslaugas Bendrovėje (toliau – Rangovas) (toliau – Rangovas) taikomi darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai (toliau – DSS arba Reikalavimai). Bendrovėje ypatingas dėmesys skiriamas darbuotojų saugai ir sveikatai, todėl reikalaujama, kad visi Rangovo darbuotojai be išlygų laikytųsi nustatytų DSS reikalavimų.

Šie Reikalavimai yra Šalių sudarytos Sutarties priedas ir yra neatskiriama sutarties dalis. Reikalavimus Rangovas privalo vykdyti visą sutarties galiojimo laikotarpį.

Šie reikalavimai nėra baigtiniai ir rangovinės organizacijos gali priimti ir taikyti griežtesnius reikalavimus negu išdėstyta šiuose Reikalavimuose ir užtikrinančius geresnę darbuotojų saugos ir sveikatos (DSS), gaisrinės saugos (GS) prevenciją bei sumažinančius vykdomos veiklos neigiamą įtaką aplinkai, ypač atsižvelgiant į techninę pažangą.

Rangovas privalo laikytis visų jam pagal veiklos pobūdį ir atliekamų darbų specifiką taikomų Lietuvos Respublikos norminių teisės aktų reikalavimų ir vadovautis kompetentingų institucijų rekomendacijomis bei gerosios praktikos taikymo principais, taikomais vykdant darbus gamybinės įmonės teritorijoje.

Bendrovė neįsipareigoja besąlygiškai kontroliuoti šių ir papildomose dokumentuose nurodytų reikalavimų, tačiau pasilieka sau teisę bet kuriuo metu atlikti Rangovo veiklos patikrinimą be papildomo įspėjimo ir, aptikus pažeidimus, taikyti sankcijas.

Rangovams taikomi šie Reikalavimai (aktualios redakcijos) pateikti adresu: www.orlen.lt

2. Darbuotojų sauga svarbiausia

Bendrovėje darbuotojų saugai ir sveikatai skiriamas ypatingai didelis dėmesys.

Bendradarbiaujant su bendrovėmis, teikiančiomis mokymus ir konsultacijas darbų saugos klausimais, siekiama užtikrinti aukščiausią darbuotojų saugos ir sveikatos lygį Bendrovėje.

To paties reikalaujame ir iš mūsų Rangovų.

3. Rangovo pasirengimas pradėti darbus

Rangovas, prieš pradėdamas darbus, privalo parengti ir pateikti Bendrovei šiuos dokumentus:

- Akta leidimą statybos / remonto darbams, kai jis privalomas pagal teisės aktus –;

Rangovas užtikrina, kad, prieš pradedant statybvietės įrengimo darbus, darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai konkrečiai statybvietei būtų nustatyti statinio techniniame projekte, konkrečios priemonės, užtikrinančios darbuotojų saugą ir sveikatą statinio statybos metu, būtų nustatytos statybos darbų technologijos projekte, vadovaujantis norminių teisės aktų reikalavimais..

Darbų atlikimui ir kontrolei paskirti Rangovo darbų vadovai privalo prieš darbų pradžią ir periodiškai – ne rečiau kaip kartą per 12 mėnesių – susipažinti bei supažindinti darbus atliksiančius darbuotojus (tiek Rangovo, tiek subrangovų ir kt. darbuotojus) su Darbuotojų saugos ir sveikatos plane / Statybos darbų technologijos projekte ir kitų darbuotojų saugos ir

Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai Akcinės bendrovės ORLEN Baltics Retail degalinių tinklo rangovams

sveikatos norminių teisės aktų nustatytais reikalavimais pasirašytinai ir užtikrinti Darbuotojų saugos ir sveikatos plane / Statybos darbų technologijos projekte ir kitų darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų nustatytų reikalavimų tinkamą vykdymą darbų atlikimo metu.

Instruktavimo įrašai fiksuojami Rangovo nustatyta tvarka.

Papildomų ir tikslinių darbuotojų saugos ir sveikatos bei gaisrinės saugos instruktavimų poreikį, pagal atliekamų darbų specifiką ir rizikos veiksnių pokyčius darbo aplinkoje nustato Darbų vadovai.

Neapsiribojant instruktavimu, Darbų vadovai nuolat pavaldžius darbuotojus turi informuoti ir konsultuoti apie saugius darbo būdus, kolektyvinių ir AAP tinkamą naudojimą ir darbo vietose veikiančius rizikos veiksnius bei efektyvius apsaugojimo būdus.

Bendrovės DSS specialistai ar pasitelkti išoriniai specialistai turi teisę atlikti Bendrovėje Rangovo vykdomų darbų DSS patikrinimus ir reikalauti, kad Rangovo Darbų vadovai ir darbuotojai vykdytų šių Reikalavimų, Bendrovėje galiojančių DSS instrukcijų, Lietuvos Respublikoje galiojančių DSS teisės aktų ir kitų saugą reglamentuojančių norminių teisės aktų reikalavimus.

4. Sveikata

Rangovas privalo užtikrinti, kad visi darbuotojai Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka būtų pasitikrinę sveikatą pagal pavojingus ir / ar kenksmingus darbo aplinkos veiksnius, kurių jie gali būti veikiami, dirbdami sutartus darbus ir / ar teikdami paslaugas Bendrovėje.

Rangovai privalo turėti sveikatos patikrinimą įrodančius dokumentus.

Rangovas turi kontroliuoti bei užtikrinti, kad jo darbuotojai ir Subrangovai Bendrovės teritorijoje būtų blaivūs, t. y. etilo alkoholio koncentracija kraujyje ir kitose biologinėse organizmo terpėse būtų ne didesnė kaip – 0,00 promilės, bei neapsvaigę nuo narkotinių ar toksinių medžiagų.

Rangovas savo neblaivius bei apsvaigusius darbuotojus, taip pat neatlikusius sveikatos patikrinimo darbuotojus privalo nedelsiant nušalinti nuo darbų ir imtis atitinkamų teisinių priemonių LR Darbo kodekso nustatyta tvarka.

Už nustatytus neblaivumo ar apsvaigimo atvejus Rangovams taikomos baudos ir sankcijos.

5. Draudimai

Bendrovės teritorijoje draudžiama rūkyti ir draudžiami bet kokie veiksmai galintys sukelti kibirkštį ar liepsną.	
Leidžiama rūkyti tik tam skirtose vietose, kurios pažymėtos specialiu ženklu.	
Draudžiama į Bendrovės teritoriją patekti apsvaigus nuo alkoholio ar narkotikų ar šias medžiagas vartoti.	
Draudžiama į Bendrovės teritoriją įsinešti ginklų, šaudmenų, sprogstamųjų medžiagų, taip pat alkoholinių gėrimų ar narkotinių medžiagų.	

Bendrovės teritorijoje draudžiama fotografuoti ar filmuoti.	
---	---

Sulaikyti pažeidę šiuos reikalavimus asmenys pašalinami iš Bendrovės teritorijos, o Rangovui gali būti taikomos sankcijos.

6. Asmeninės apsaugos priemonės (AAP)

Darbuotojai turi būti aprūpinti kolektyvinėmis saugos priemonėmis ir asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis laikantis norminių teisės aktų reikalavimų.

Asmeninės apsaugos priemonės darbuotojams turi būti parenkamos ir naudojamos atsižvelgiant į atliekamų darbų pobūdį bei specifiką, įvertinus rizikos veiksnius darbo vietoje. Rangovo darbuotojas Bendrovės teritorijoje, patekdamas (įeidamas, įvažiuodamas) į pavojingą zoną, būdamas joje privalo naudoti / turėti AAP (pvz., apsauginį šalną, apsauginius akinius, apsauginius darbo rūbus, saugią darbo avalinę, klausos apsaugos priemones, kvėpavimo takų apsaugos priemones).

Visos AAP turi atitikti EN standartų reikalavimus, turi būti paženklintos CE ženklu, turi apsaugoti nuo galimų kenksmingų, pavojingų veiksnių, esančių darbo aplinkoje, nesukeldamos didesnės rizikos darbuotojų sveikatai ir saugai, atitikti ergonominius reikalavimus ir esamą darbuotojo sveikatos būklę, turi būti atitinkamai priderintos darbuotojui, negali būti naudojamos pasibaigus gamintojo nurodytam galiojimo terminui, turi turėti įrašus apie atliktas patikras gamintojo nurodytais terminais, turi būti tinkamos techninės būklės bei švarios.

7. Nešiojamų dujų analizatorių naudojimas

- Rangovo darbuotojai patenkantys ir /arba atliekantys darbus sprogimo atžvilgiu pavojingose teritorijose (EX zonose), turi turėti ir naudoti nešiojamus dujų analizatorius, skirtus asmeninei darbuotojų apsaugai nuo galimo darbo aplinkos cheminio užteršimo (Pvz. sieros vandenilio, anglies monoksido, amoniako, degių dujų apatinės sprogdumo ribos).

Reikalavimai dujų analizatorių naudojimui:

- Rangovų darbuotojų grupei kartu atliekančiai įrenginių išsandarinimo, ugnies darbus ar darbus uždaroje talpoje vietoje pakanka turėti vieną dujų analizatorių, skirtą matuoti degių dujų apatinę sprogdumo ribą, deguonies koncentraciją ir vandenilio sulfido koncentraciją aplinkos ore.

8. Darbo vietų ir darbų, atliekamų pavojingose zonose, kuriems reikalingi leidimai, sąrašas

- Darbai veikiančios įmonės (degalinės) teritorijoje;
- Darbai EX zonose;
- Darbai aukštyje ir darbai kai yra pavojus nukristi;
- Darbai iškasose;
- Ugnies darbai;
- Darbai uždaroje erdvėje;
- Darbai požeminių elektros tinklų, dujotiekio ir kitų požeminių komunikacijų apsauginėse zonose;

Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai Akcinės bendrovės ORLEN Baltics Retail degalinių tinklo rangovams

- Darbai naudojant kėlimo kranus ir naudojant kitas mašinas - elektros oro linijų, dujų – naftos produktų vamzdinių, lengvai užsiliiepsnojančių ar degiųjų skysčių ir degiųjų ar suskystintų dujų sandėlių apsauginėse zonose;
- Darbai su asbestu.

9. Leidimų išdavimo tvarka

- Darbų vykdymui ar paslaugų teikimui pavojingose zonose, kuriose nuolat veikia ar gali veikti (atsirasti) rizikos veiksniai, nepriklausantys nuo atliekamų darbų pobūdžio, Rangovo įsakymu paskirtas Rangovo Atsakingas asmuo privalo išduoti paskyrą - leidimą darbų vadovui pagal Rangovo įmonėje galiojančią paskyrą – leidimų pavojingiems darbams išdavimo tvarką.
- Darbų vadovas privalo kontroliuoti, kad būtų įgyvendintos paskyroje - leidime nurodytos DSS priemonės, supažindinti darbuotojus su būtinomis saugos ir sveikatos priemonėmis ir instruktavimą įforminti paskyroje – leidime.

10. Įrenginių izoliavimas

Energijos izoliavimo priemonės (toliau – EIP) – priemonės, fiziškai apsaugančios nuo pavojingos energijos perdavimo bei skleidimo (pvz., rankinio valdymo sklendė, aklė, elektros energijos komutacinis aparatas ir kt.).

Darbų vadovas privalo:

- Užrakinti spyna (mėlynos spalvos) bei pažymėti darbų vadovo žymekliu įrenginio, kurio remonto darbų atlikimui jam išduotas darbų leidimas / nurodymas, EIP užraktų dėžutę.
- Užrakinti papildoma spyna bei pažymėti žymekliu uždaros talpos EIP užraktų dėžutę, jeigu į uždara talpą patenkama pagal Suderinimų dirbti uždaroje talpoje registravimo lapą.
- Užbaigus įrenginio remonto darbus, nuimti savo spyną bei žymeklį nuo užraktų dėžutės.

Darbų vadovas raktą nuo spynos, kuria užrakino užraktų dėžutę, turi saugoti iki darbų pabaigos. Jei prarandamas spynos raktas arba užbaigus darbus darbų vadovas nepranešė apie darbų pabaigą ir nenuėmė spynos nuo užraktų dėžutės rangovui taikomos numatytos baudos.

11. Darbai uždaroje talpoje

Paruošiamosios priemonės:

- Uždara talpa turi būti izoliuota nuo visų esančių ar galinčių atsirasti pavojingos energijos šaltinių.
- Iš uždaros talpos turi būti pašalinti joje buvę naftos produktai ar kitos cheminės medžiagos iki nurodytų koncentracijų:
 - Deguonies koncentracija uždaroje talpoje yra ne mažesnė kaip 19,5 % ir ne didesnė kaip 23,5 %.
 - Kenksmingųjų medžiagų, galinčių būti uždaroje talpoje, koncentracijos neviršija ilgalaikio poveikio ribinių dydžių.
 - Sprogimo atžvilgiu pavojingų medžiagų koncentracija uždaroje talpoje yra ne didesnė kaip 0 % ASR.
 - Uždaroje talpoje nėra likusių naftos produktų, nuosėdų ar kitų nešvarumų, kuriuos sujudinus gali išsiskirti kenksmingos cheminės medžiagos.
- Patekti į uždara talpą leidžiama, jeigu temperatūra jos viduje yra ne aukštesnė kaip 40°C.
- Prie kiekvienos atidarytos patekimo į uždara talpą vietos (liuko, landos, durų ir pan.) matomose vietose turi būti pakabinamas ženklas su tekstu „Atsargiai! Patekimui į uždara talpą reikalingas leidimas“

Reikalavimai darbų atlikimo metu:

- Priklausomai nuo uždaroje talpoje atliekamų darbų pobūdžio, turi būti numatytas atitinkamas vėdinimo būdas (natūralus ar mechaninis), užtikrinantis, kad darbo aplinkos oras atitiktų nustatytus reikalavimus visą darbų atlikimo laiką.

Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai Akcinės bendrovės ORLEN Baltics Retail degalinių tinklo rangovams

- Prieš parenkant ventiliatoriaus vietą, įsitikinti, kad šalia ventiliatoriaus nėra uždujinimo šaltinių, dėl kurių ventiliatorius galėtų į uždaras talpas įtraukti kenksmingas medžiagas. Ventiliatorius statomas taip, kad pūstų orą į uždaros talpos apačią.
- Darbus privalo stebėti pakankamas angų stebėtojų skaičius, kad būtų kontroliuojami visi liukai pro kuriuos patenka ar iš kurių išlenda darbuotojai.
- Darbų uždaroje talpoje metu turi būti vykdoma nuolatinė aplinkos oro kontrolė, naudojant dujų analizatorių, kuris nuolat analizuotų pasirinktus darbo aplinkos parametrus bei garsiniu signalu įspėtų apie esančius nukrypimus nuo nustatytų dydžių.
- Bendras dirbtinis apšvietimas uždaroje talpoje turi būti ne mažesnis kaip 50 liuksų (lx).
- Uždaroje talpoje ugnies darbų atlikimo vieta turi būti aprūpinta angliarūgštės gesintuvu. Draudžiama uždaroje talpoje naudoti miltelinius gesintuvus.
- Darbuotojas, patenkantis į uždara talpą, privalo būti užsidėjęs apraišus bei prisisėgęs signalinę / gelbėjimo virvę. Signalinės / gelbėjimo virvės vienas galas turi būti pritvirtintas darbuotojo nugaros centre prie apraišų, o kitas prie stabilaus atraminio taško uždaros talpos išorėje. Jei uždaros talpos viename lygmenyje dirba daugiau kaip vienas darbuotojas, tai pakanka, kad būtų paruošta viena signalinė / gelbėjimo virvė, kurią esant reikalui būtų galima ištraukti iš talpos gelbėjamą darbuotoją. Šiuo atveju vienas virvės galas turi būti šalia darbuotojų, o kitas pritvirtintas prie stabilaus atraminio taško uždaros talpos išorėje.
- Jei darbuotojai pagal nustatytą gelbėjimo tvarką turės būti gelbėjami per talpos viršuje esančią angą, tai virš angos turi būti įrengta žmonių iškėlimo įranga (trikojai, keltuvai ir pan.) arba turi nuolat budėti pakankamas darbuotojų skaičius (ne mažiau kaip trys), galėsiantys iš talpos ištraukti esančius darbuotojus.

Angų stebėtojo pareigos:

- Nuolat, kol darbų atlikėjai yra uždaroje talpoje, būti uždaros talpos išorėje (prie patekimo į uždara talpą vietos ar tos vietos, iš kurios geriausiai galima stebėti darbų atlikėjus).
- Skaičiuoti ir bet kuriuo momentu žinoti uždaroje talpoje esančių darbų atlikėjų skaičių bei pildyti registravimo lapą.
- Palaikyti ryšį su darbų atlikėjais ir stebėti jų veiksmus.
- Nurodyti darbų atlikėjams evakuotis iš uždaros talpos:
 - pastebėjus draudžiamas dirbti sąlygas (kitokias nei nurodytos leidime).
 - pastebėjus, kad darbų atlikėjo / atlikėjų elgesys pasikeitė (nusilpimo požymiai, bandymai nusiimti dujokaukę ir pan.).
 - pastebėjus, kad padėtis uždaros talpos išorėje gali sukelti pavojų joje esantiems darbų atlikėjams.
 - įvykus gaisrui, avarijai, nelaimingam atsitikimui ar kitam pavojų keliančiam įvykiui, suveikus avarinei sirenai ar dujų analizatoriui.
 - negalint efektyviai ir saugiai atlikti pačiam nustatytų pareigų.

Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai Akcinės bendrovės ORLEN Baltics Retail degalinių tinklo rangovams

Nevykdyti jokių kitų pareigų, kurios gali trukdyti tiesioginėms pareigoms – kontroliuoti ir saugoti uždaroje talpoje dirbančius darbuotojus.

Angų stebėtojai, vykdant darbų atlikėjų gelbėjimo darbus, draudžiama patekti į uždaros talpos vidų.

12. Darbai EX zonose

Degalinės įranga ir vietos, kuriose gali būti degalų arba oro ir degalų mišinių, laikomos EX (sprogios) zonomis. EX zonos turi būti pažymėtos.

EX zonų degalinėse pavyzdžiai:

- Degalų talpyklos;
- Benzinvežio movos;
- Vėdinimo vamzdžiai;
- Talpyklų priežiūros šuliniai;
- Degalų įpylimo šulinėliai;
- Kolonėlės;
- Degalų vamzdynai;
- Naftos produktų atskirtuvai;
- Šulinys, kuriame yra valymo įrenginių uždarymo sklendė;
- Vieta prie alsuoklio vamzdžio galo.

Jei yra degių garų tikimybė, nepradėkite dirbti su uždegimo šaltiniu, kol nebus atlikti matavimai su dujų analizatoriumi. Darbą bus galima pradėti, kai dujų matavimai parodys, kad aplinka yra saugi. Ugnies darbai EX zonose griežtai draudžiami.

Degalinės priežiūros darbai EX zonose, susiję su valymu arba vožtuvų ir naftos produktų atskirtuvo jutiklių tikrinimu, nelaikomi pavojingais darbais, jei naudojami nekibirkščiuojantys įrankiai.

Visi įrankiai ar įranga, naudojami EX zonoje, privalo turėti reikiamą klasę pagal sprogimo pavojų ir CE ženklą.

EX zonose naudojami mobilieji telefonai turi atitikti EX klasifikacijos reikalavimus. Į EX zoną leidžiama atsinešti tik išjungtą telefoną, jei jis nėra atsparus sprogimui.

Dirbant degalinėje, kurioje tuo pačiu metu parduodami degalai, reikia nepamiršti tokių dalykų:

- Kai kolonėlės hidraulinei sistemai atliekami techninės priežiūros darbai, iš tos kolonėlės negalima parduoti degalų (abiejose pusėse).

Atliekant degalinės griovimo darbus pirmiausia reikia išvalyti technologinius vamzdynus, po to degalų talpyklas, pašalinti angliavandenilius ir tik tada iškelti talpyklas. Atskiros raštiškos instrukcijos rengiamos angliavandenilių pašalinimo iš technologinių vamzdynų ir degalų talpyklų procedūrai, pakartotinam talpyklų panaudojimui ar utilizavimui.

13. Ugnies darbai

Visi Bendrovėje dirbantys asmenys privalo laikytis gaisrinės saugos taisyklių reikalavimų ir kitų teisės

aktų reikalavimų, kurie reglamentuoja gaisrinę saugą, vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą. Galimas gaisrų kilimo priežastis nedelsiant šalinti.

Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai Akcinės bendrovės ORLEN Baltics Retail degalinių tinklo rangovams

Visi Rangovo darbuotojai turi būti apmokyti gaisrinės saugos klausimais ir praktiškai mokėti naudotis

pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis.

Rūkyti galima tik specialiai įrengtose vietose, kuriose yra indai nuorūkomis, gesintuvas bei informacinis

užrašas „RŪKYMO VIETA“.

Vykdyti darbus su gaisrinės saugos inžinerinėmis sistemomis galima tik tada, kai šie darbai yra suderinti su Bendrovės atsakingais asmenimis ir apie darbus pranešta gaisrinės saugos inžinerinių sistemų priežiūrą vykdančiai įmonei.

Rangovas, kurio turima įranga statybų aikštelėje gali sukelti padidintą žaibo pavojų, privalo imtis atitinkamų priemonių dėl žaibų neutralizavimo.

Už saugų ugnies darbų atlikimą atsako objekte paskirtas Darbų vadovas. Baigus darbus ugnies darbų

vieta Rangovo atsakingo asmens turi būti stebima 0,5 val. (kol susitvarko darbo vietą ir ją priduoda Bendrovės koordinatoriui ir/ar „Leidimą atlikti ugnies darbus“ išdavusiam asmeniui, kuris paskiria atsakingą Bendrovės darbuotoją už tolimesnį stebėjimą (pagal Leidime numatytas sąlygas).

14. Žemės darbai

Prie žemės darbų nepriskiriami darbai, jeigu iškasos gylis nesiekia daugiau kaip 0,5 m.

- Jeigu žemės darbų atlikimo vietoje yra inžinerinių tinklų, iškasti kontrolinius šurfus.
- Prieš pradėdant žemės kasimo darbus turi būti parinktos atitinkamos apsaugos sistemos nuo įgriuvų, užtikrinančios darbuotojų saugą.
- Darbuotojų patekimui į gilesnes kaip 2 m iškasas turi būti gautas darbų leidimas iškasose.
- Turi būti įrengtos įėjimo į iškasas ir išėjimo iš jų priemonės (kopėčias, iš grunto suformuoti pakopas ir pan.).
- Visi iškasos paviršiuje esantys daiktai, dėl jų kritimo galintys sukelti pavojų iškasos viduje dirbantiems darbuotojams, turi būti pašalinti arba pritvirtinti.
- Nuo iškasos šlaitų turi būti pašalinti pavojų keliantys akmenys, taip pat atsiskyrę grunto gabalai ir sluoksniai arba iškasos paviršiuje turi būti įrengtos atitinkamos priemonės tokioms medžiagoms sulaikyti.
- Draudžiama iškastą gruntą ar kitas medžiagas bei įrankius krauti ir laikyti ne arčiau kaip 1 m nuo iškasos krašto.
- Visus iškasos šonus apsaugoti nuo įgriuvų pavojaus iš visų pusių tam tikslui naudojant sutvirtinimo priemones (skydus, atramas ir pan.).
- Draudžiama dirbti iškasose, kuriose yra prisikaupę vandens arba tokiose iškasose, kuriose vanduo kaupiasi, jeigu nenaudojamos atitinkamos apsaugos priemonės, apsaugančios darbuotojus nuo susikaupusio vandens keliamų pavojų.
- Per iškasas (tranšėjas), platesnes kaip 0,8 m, turi būti nutiesti ne siauresni kaip 1 m perėjimo tilteliai ar takai su apsauginiais turėklais, apsaugančiais nuo kritimo.
- Jei į gilesnes kaip 2 m iškasas turi patekti darbuotojai, tai darbų vadovas privalo kiekvieną dieną, prieš darbų pradžią, ir jeigu reikia, pamainos metu atlikti iškasų, gretimų teritorijų ir apsaugos sistemų nuo įgriuvų patikrinimą užpildant Žemės darbų kasdieninio patikrinimo aktą.
- Sustabdyti darbus avarijos grėsmės atveju, iškilus bet kokio pobūdžio neaiškumams, trukdantiems saugiai vykdyti darbus, pastebėjus naujus inžinerinius tinklus, aptikus

Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai Akcinės bendrovės ORLEN Baltics Retail degalinių tinklo rangovams

sprogas medžiagas, archeologinius paminklus ar kitus radinius, ir apie tai informuoti leidimą išdavusį asmenį ir darbų koordinatorių.

15. Darbai aukštyje

Darbai aukštyje – darbai, atliekami aukščiau kaip vienas metras nuo žemės, grindų ar perdengimo paviršiaus, kai yra pavojus nukristi iš aukščio, jeigu nebus naudojamos apsaugos nuo kritimo priemonės.

Reikalavimai pastolių naudojimui:

- Prieš pradėdamas naudotis pastoliais privalote įsitikinti:
 - Ant pastolių yra pakabinta pastolių patikrinimo kortelė.
 - Kortelėje yra nurodyta leistina pastolių apkrova.
 - Pastoliai pastatyti arba jiems atliktas periodinis patikrinimas ne daugiau nei prieš 10 dienų.
 - Jeigu pastolių patikrinimo kortelėje yra pažymėta „Pavojingos vietos paženklintos“, „Naudoti apsaugos nuo kritimo priemonės“, darbuotojas dirbdamas ant pastolių turi naudoti apraišus ir juos prisitvirtinti taip, kad nenukristų iš aukščio.
 - Jeigu ant pastolių bus dirbama su elektriniais įrankiais organizuoti pastolių įžeminimą.

PASTOLIŲ PATIKRINIMO KORTELE/ SCAFFOLDING VERIFICATION CARD	
Pastolių apkrova/ Scaffolding load	☐ 2 (150 kg/m²) ☐ 3 (200 kg/m²) ☐ 4 (300 kg/m²) ☐ .. (..... kg/m²)
Reg. Nr./ Iss. No.	
Pastatymo vieta/ Place of work	
Pastatymo data/ Date of work	
Pastolių pastatėjas (įmonė)/ A company which built scaffolding	UAB „Holmena“
Asmuo, tikrinantis pastolius/ The person checking scaffolding	
Darbuotojų pastoliuose pritaikyti saugos priemonės/ Workers with scaffolding equipment	
ATSARGIAI/ CAREFULLY GALIMI PAVOJAI/ POSSIBLE DANGER	
Atviros angos pastolių aikštelėje/ Open hole in a scaffolding site	
Dalinis apdėvimas pastolių aikštelėje/ Partial enclosure in a scaffolding site	
Didelis tarpas tarp pastolių ir konstrukcijos/ A large gap between the scaffolding and construction	
Kiti/ Other	
SAUGOS PRIEMONĖS/ MEASURES OF SAFETY	
Naudoti apsaugos nuo kritimo priemones/ The use of fall protection measures	
Pavojingos vietos paženklintos/ Dangerous places are marked	
Pastoliai įžeminti/ Scaffolding are grounded	
PERIODINIS PASTOLIŲ PATIKRINIMAS/ PERIODICAL VERIFICATION OF SCAFFOLDING	
Data/ Date	Asmuo tikrinantis pastolius, parašas The person checking the scaffolding, signature

Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai Akcinės bendrovės ORLEN Baltics Retail degalinių tinklo rangovams

- Nenaudoti darbui ant pastolių papildomų apkrovų (pvz., ant pastolių kabinti tales remontuojamo vamzdyno stropavimui, naudoti įvairius keltuvus medžiagų užkėlimui ant darbinės aikštelės ir pan.) nesuderinus su pastolių pastačiusia įmone.
- Pastolių naudotojai net ir esant pakabintai pastolių patikrinimo kortelei, leidžiančiai dirbti ant pastolių, asmeniškai turi įsitikinti pastolių tvarkingumu ir patikimumu.
- Neperstatinėti pastolių ir nenuiminėti jų konstrukcinių elementų.
- Jeigu patekimo ant darbinės aikštelės angos uždarymui yra įrengtos fiksuojamos durelės, užlipus šias dureles uždaryti ir užfiksuoti.
- Ant pastolių aikštelių negali būti jokių judėjimui trukdančių daiktų, tokių kaip veržlių, varžtų, įrankių ir pan. Varžtai, veržlės ir kiti smulkūs daiktai turi būti laikomi dėžėse, maišuose.

Reikalavimai darbui ant kopėčių:

Kopėčias darbui aukštyje galima naudoti tik tokiomis sąlygomis, kai kitų, saugesnių įrenginių naudojimas yra nepagrįstas dėl mažos rizikos ir trumpos naudojimo trukmės.

- Nešiojamosios kopėčios turi būti švarios, statomos ant lygaus, horizontalaus, tvirto ir stabilaus pagrindo.
- Kopėčios turi būti patikrintos ir paženklintos žymekliu, kuriame turi būti nurodytas kopėčių identifikavimo numeris ir pažymėtas patikros galiojimas.

PATIKRINTA ✓		ID Nr.										
LEIDŽIAMA NAUDOTI IKI:												
Metai	2020	2021	2022	2023								
Mėnuo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

- Atremiamosios kopėčios turi būti: apsaugotos nuo slydimo ir prieš naudojimą pritvirtinamos, išsikišusios ne mažiau kaip vieną metrą virš užlipimo vietos ir statomos 65°–75° kampu.
- Darbuotojas, dirbdamas ant atremiamųjų kopėčių aukščiau kaip 1 m nuo paviršiaus, ant kurio pastatytos kopėčios, turi naudoti apsaugos nuo kritimo priemones.
- Darbuotojui lipti ar leistis kopėčiomis galima atsistojus veidu į kopėčias, tvirtai laikantis įsikibus į jas, vadovautis „trijų taškų“ taisykle, tai yra reikia liesti kopėčias abiem kojom ir ranka arba abiem rankom ir viena koja, rankos turi būti laisvos.

- Dirbti pasilipus ant kopėčių leidžiama ne ilgiau kaip 30 minučių. Jei darbai trunka ilgiau, nei 30 minučių, darbuotojai juos turi atlikti pakaitomis arba turi būti naudojamos kopėčios su darbinėmis aikštelėmis.

Mobilios darbinės kėlimo platformos

Mobilias darbinės kėlimo platformas (toliau - MDKP) valdyti ir kelti žmones leidžiama MDKP savininko nustatyta tvarka išmokytam ir atestuojamam darbuotojui.

Darbinėje platformoje dirbantis darbuotojas privalo:

- Vykdyti MDKP darbo vadovo ir MDKP operatoriaus nurodymus.
- Į darbinę platformą įlipti ir iš jos išlipti tik nustatytoje patekties padėtyje.

Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai Akcinės bendrovės ORLEN Baltics Retail degalinių tinklo rangovams

- Įlipus į darbinę platformą nedelsiant prisiegti apraišo saugos lyną nustatytoje tvirtinimo vietoje. Draudžiama tvirtinti apraišų saugos lyną prie statinio konstrukcijų ar kitų objektų, esančių ne darbinėje platformoje;
- Draudžiama lipti ant pakeltos darbinės platformos turėklų ir kitų konstrukcijų, nukreipti pakeltą darbinę platformą į kitą padėtį naudojant fizinę jėgą, perlipti iš darbinės platformos ant statinio konstrukcijų ar kitų objektų, naudoti darbinėje platformoje paaukštinimus, kopėčias ir kitas panašias priemones, mėtyti iš pakeltos darbinės platformos įrankius, medžiagas ir kitus daiktus;
- Jei MDPK valdoma iš darbinėje platformoje įrengto valdymo pulto, vadovaudamasis operatoriaus nurodymais, pakėlus platformą į 0,2–0,3 m aukštį, ją sustabdyti ir įsitikinti stabdžių arba hidraulinių įtaisų tinkamu veikimu.

Asmeninės apsaugos nuo kritimo priemonės:

Asmeninės apsaugos nuo kritimo priemonės (toliau - AAKP) - priemonių sistema, skirta darbo padėties fiksavimui arba kritimo sulaikymui ir naudojama sulaikyti žmogų, jei jis kristų iš aukščio.

Pagrindiniai šios sistemos elementai: kūno saugos diržai (apraišai) (1), kritimą sulaikančios priemonės (įtraukiamieji kritimo stabdytuvai, energijos sugertuvai ir kt.) (2), jungtys (karabinai) (3) ir kabliai (4) bei virvės (5).

Darbuotojai, dirbdami ant pastolių, kurių patikrinimo kortelėje pažymėta „Naudoti apsaugos nuo kritimo priemonės“, ant 1 m ir ilgesnių atremiamųjų kopėčių, MDPK, ant stogų ir kitų aukštyje esančių paviršių, kai yra pavojus nukristi iš aukščio, apsaugai nuo kritimo iš aukščio turi naudoti AAKP, skirtas darbo padėties fiksavimui. AAKP, skirtas laisvo kritimo sulaikymui, leidžiama naudoti tik specialiai apmokytiems darbuotojams, turintiems tai patvirtinantį mokymo įstaigos pažymėjimą.

16. Darbai su kėlimo kranais

Kėlimo kranas (arba – kranas) – kėlimo įrenginys, skirtas kelti ir transportuoti krovinį, pakabintą ant kablo arba kito krovinio kabinimo įtaiso.

- Darbai su kėlimo kranu turi būti paskirtas krano darbo vadovas – asmuo turintis kranų darbų vadovo atestavimo pažymėjimą.
- Krano darbo vadovas privalo parengti krano pastatymo, krovinių stropavimo ir kėlimo schemas ir su jomis supažindinti stropuotojus, signalininką ir kranininką.
- Draudžiama pradėti kėlimo darbus nesant krovinio kėlimo schemas arba darbų vykdymo projekto.
- Krano veikimo zona turi būti aptverta signalinėmis aptvėrimo juostomis, pažymėta įspėjamaisiais ženklais.
- Krano darbo vadovas privalo užtikrinti, kad veikimo zonoje nebūtų pašalinių asmenų atliekant krovinių kėlimo darbus.
- Krano darbo vadovas kėlimo darbų vykdymui privalo paskirti apmokytus ir atestuosius stropuotojus bei signalininką, kuris turi palaikyti ryšį (radijo telefonu ar ženklais) su kranininku ir tiksliai nukreipti krovinį.
- Signalininkas privalo dėvėti signalinę liemenę.

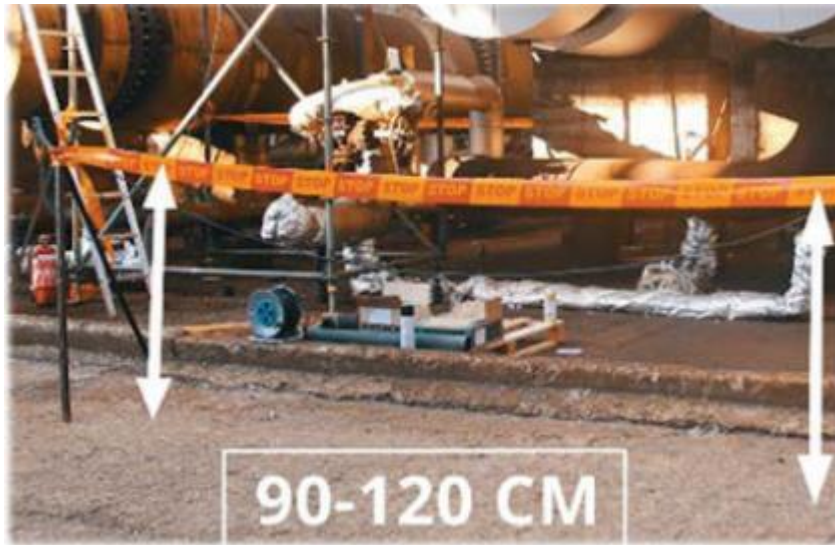
Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai Akcinės bendrovės ORLEN Baltics Retail degalinių tinklo rangovams

- Perkeliamą krovinį leidžiama nuleisti tik į parengtą vietą, kurioje krovinyje negalėtų nukristi, apvirsti ar nuslinkti.
- Draudžiama dirbti kranu, kai meteorologinės sąlygos neatitinka kranų naudojimo dokumentuose nustatytų sąlygų.

17. Aptvėrimai

Vietos, į kurias patekęs darbuotojas gali susižeisti turi būti aptveriamos įspėjamosiomis aptvėrimo juostomis arba tvirtais apsauginiais aptvėrimais. Vietos, kuriose pavojai trunka ilgą laiką (ilgiau kaip pamainą), paliekamos be darbuotojų priežiūros ir pavojai jose nėra kontroliuojami turi būti aptveriamos tvirtais apsauginiais aptvėrimais.

- Įspėjamosios aptvėrimo juostos turi būti pakabintos 90-120 cm aukštyje nuo žemės paviršiaus.

- Įspėjamosios aptvėrimo juostos turi būti ištisinės ir aiškiai matytis.
- Įspėjamosioms aptvėrimo juostoms pritvirtinti turi būti naudojami tam skirti stovai.
- Privaloma užtikrinti, kad į aptvertą teritoriją nepatektų su darbu nesusiję asmenys.
- Aptveriant teritorijas, į kurias patenka takai, keliai, turi būti numatytos ir įrengtos darbuotojų ir transporto priemonių judėjimo vietos.
- Aptvėrimai, sumontuoti transporto priemonių ir darbuotojų judėjimo vietose, tamsiuoju paros metu turi turėti aiškiai matomas signalines šviesas, užtikrinančias gerą aptvėrimų matomumą ir apsaugančias darbuotojus bei transporto priemones nuo susidūrimo su jais.
- Įrengti aptvėrimai privalo turėti identifikacijos lentelę, pakabintą matomoje vietoje, kurioje turi būti nurodytas Rangovo pavadinimas, arba ant aptvėrimų turi būti užrašas su Rangovo pavadinimu ir / ar jo logotipu.

18. Elektros prietaisų ir įrankių naudojimas

Kiekvieną kartą, prieš pradedant naudotis elektrifikuotu mechanizmu, elektros prietaisu ar įrankiu, būtina įsitikinti:

- ✓ ar įtampa ir dažnis atitinka elektros tinklo parametrus;
- ✓ ar patikimai įtvirtinti darbo įrankiai: grąžtai, abrazyviniai diskai ir kitos priemonės;
- ✓ ar tvarkingas kabelis ir kištukas (apžiūrint išoriškai);
- ✓ ar tvarkingas įžeminimas.

Ne rečiau kaip vieną kartą per metus išmatuoti elektrifikuotų mechanizmų, rankinių elektros prietaisų, įrankių, kilnojamųjų šviestuvų, žeminančiųjų transformatorių, dažnio keitiklių apvijų, skirtuminės srovės apsaugos įrenginių, elektros laidų ir kabelių izoliacijos varžą bei patikrinti apsauginių atjungimo įtaisų veikimą.

Ant rankinių elektros prietaisų ir įrankių korpusų turi būti žymekliai, kuriuose nurodyti inventoriniai ar identifikaciniai numeriai ir kitos apžiūros data, o ant žeminančiųjų ir skiriamųjų transformatorių, dažnio keitiklių ir apsauginių atjungimo įtaisų turi būti žymekliai, kuriuose nurodyti inventoriniai ar identifikaciniai numeriai ir kito izoliacijos varžos matavimo ar veikimo patikrinimo data.

Elektrotechnikos prietaisų prijungimo laidai ir kabeliai turi būti apsaugoti nuo atsitiktinio mechaninio pažeidimo. Neleistina, kad laidai ir kabeliai tiesiogiai liestųsi su karštais, drėgnais ar alyvuotais paviršiais bei aštriomis briaunomis. Kabeliai į talpyklas, technologinius įrenginius turi būti įvesti per angas, kuriomis nesinaudoja darbuotojai, kad patektų į tuos įrenginius, jei tokių angų nėra, reikia taikyti papildomas priemones kabelių apsaugai nuo mechaninio pažeidimo (apsauginius vamzdžius, papildomą kabelio tvirtinimą viršutinėje angos dalyje, įspėjamuosius plakatus ir kt.). Rangovas turi užtikrinti ir kontroliuoti, kad kabeliai nuo Bendrovės elektros skydo iki darbo vietos būtų patikimai pritvirtinti prie esamų konstrukcijų, neužstotų (neužtvirtų) perėjimų ir takų, pervažiavimų ir kelių, būtų apsaugoti nuo galimo mechaninio pažeidimo. Kabelius virš perėjimų ir takų tiesti ne žemiau kaip 2,5 m aukštyje, o virš pervažiavimų ir kelių ne žemiau kaip 5 m aukštyje.

19. Pavojingų cheminių medžiagų naudojimas

Prieš naudojant pavojingas chemines medžiagas ir mišinius taip pat atliekant sandėliavimo darbus privalote susipažinti ir vadovautis pavojingos cheminės medžiagos ir mišinio saugos duomenų lapu.

Pavojingų cheminių medžiagų ir mišinių pakuotės privalo būti paženklintos etiketėmis lietuvių kalba. Jei darbo metu reikalinga, kad pavojinga cheminė medžiaga būtų patalpinta kitoje, ne originalioje gamintojo pakuotėje, tai naujoji pakuotė (tara) turi būti parinkta vadovaujantis tos medžiagos saugos duomenų lape pateikta informacija bei paženklinta atitinkama etikete.

20. Rangovų darbuotojų atsakomybė

Bendrovės darbuotojų saugos ir sveikatos specialistai turi teisę atlikti Rangovo darbuotojų saugos ir sveikatos patikrinimus Bendrovėje bei audituoti Rangovą jo įmonėje ir reikalauti, kad Rangovo vadovai ir darbuotojai vykdytų Bendrovėje galiojančių darbuotojų saugos ir instrukcijų, Lietuvos Respublikoje galiojančių darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų ir kitų darbuotojų saugą ir sveikatą darbe reglamentuojančių dokumentų reikalavimus. Bendrovės darbuotojų saugos ir sveikatos specialistas turi teisę sustabdyti Rangovo darbuotojų atliekamus darbus, jeigu jie pažeidžia darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus. Taip pat kelia grėsmę žmonių sveikatai arba gyvybei, turtui ar Bendrovės veiklai.

21. Veiksmai nelaimingų atsitikimų, avarijų atveju

Darbuotojai apie visus jų darbo vietoje įvykusius nelaimingus atsitikimus darbe, kilusius gaisrus, netikėtus kenksmingųjų medžiagų išsiskyrimus, sugadintą Bendrovės įrangą, taip pat

Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai Akcinės bendrovės ORLEN Baltics Retail degalinių tinklo rangovams

apie vos neįvykusius nelaimingus atsitikimus privalo nedelsiant pranešti Bendrovei telefonu +370 5 254 6810 ir el. paštu info@orlen.lt.

Rangovo darbuotojai privalo suteikti nukentėjusiajam pirmąją medicinos pagalbą, organizuoti gelbėjimo pajėgų sutikimą bei nurodyti įvykio vietą.